

ဒေသတွင်းဘက်စုံစီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု

(Regional Comprehensive Economic Partnership - RCEP)

Chapter - 12
Electronic Commerce (e-Commerce)

Nwe Ni Soe Yin
Director
Ministry of Transport and Communications

နောက်ခံသမိုင်း

- ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ကမ္ဗောဒီးယားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော East Asia Summit အစည်းအဝေး၌ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် Free Trade Agreement (FTA) မိတ်ဖက် နိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေးနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာ နယ်ပယ်များတွင် World Trade Organization (WTO) စည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် ရည်ရွယ်၍ RCEP Negotiations အစီအစဉ်အား စတင်ဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြပါသည်။
- ထိုအစီအစဉ်၌ ကုန်သွယ်မှု(Trade)၊ ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှု(Investment)နှင့် ဝန်ဆောင်မှု (Service)စသည့် Working Group (၃)ခုအား စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ကုန်ပစ္စည်းအမှာများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် initial market access ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သော လမ်းညွှန်ချက်များ ညှိနှိုင်းထုတ်ပြန်နိုင်ရေး အထူးပြု၍ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

Working Group of e-Commerce (WGEC) စတင်ဖွဲ့ စည်းခြင်း

ထို့နောက် Digital Trade တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းအားဖြင့် အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအကြား e-Commerce ၏ အခန်းကဏ္ဍကို အားပေးမြှင့်တင်ရန်၊ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း e-Commerce အသုံးပြုမှု ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာစေရန်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ရန် ရည်ရွယ်၍ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖေါ် ဝါရီလတွင် ကျင်းပသော (၇) ကြိမ်မြောက် RCEP TNC အစည်းအဝေးမှ Working Group of e-Commerce (WGEC) အား ထပ်မံ၍ဖွဲ့စည်းရန် သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး RCEP Agreement တွင် Chapter on Electronic Commerce ကို ထည့်သွင်းခဲ့ကြပါသည်။

Working Group of e-Commerce (WGEC) စတင်ဖွဲ့ စည်းခြင်း

- WGEC သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လမှစတင်၍ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလအထိ အစည်းအဝေးစုစုပေါင်း (၂၄) ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ပြီး e-commerce ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက် ထုတ်ပြန်သွားနိုင်ရေးအတွက် Potential Area များအား အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။
- ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပသည့် RCEP Intersessional အစည်းအဝေးတွင် RCEP Agreement ၏ အခန်း(၁၂) ဖြစ်သော e-Commerce Chapter ၏ Consolidated Text များအပေါ် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့ပါသည်။

Summary

- ဤအခန်းတွင် electronic နည်းပညာသုံးနည်းလမ်းများဖြင့် trade administration and processes များတိုးတက်လာစေရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများကို တိုက်တွန်း ထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။
- ဤအခန်းအရ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် e-commerce ဖွံဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်အတွက် အကျိုးရှိစေသော environment တစ်ခုကို ဖန်တီးပေးနိုင်မည့် e-commerce အသုံးပြုသူ များ၏ personal information များနှင့် e-commerce consumer များအား အကာ အကွယ်ပေးမည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များပါဝင်သော legal framework တစ်ခုကို ရေးဆွဲချမှတ် သွားရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။

Summary

- ကြဲအခန်းတွင်ပါဝင်သော Location of computing facilities နှင့် Cross-border transfer of information by electronic means အပိုဒ်များရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ Data-related issue အချို့ကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။
- အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် လက်ရှိကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား ပေးပို့သည့် electronic transmissions များအပေါ် တွင် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း (customs duties) မရှိသည့် အလေ့အကျင့်များကို WTO Ministerial Decision အရ ဆက်လက်တည်မြဲစေရန် သဘောတူညီခဲ့ကြပါသည်။

Section A: General Provisions

Article 12.1 Definitions

Article 12.2 Principles and Objectives

Article 12.3. Scope

Article 12.4. Cooperation

Section B: Trade Facilitation

Article 12.5 Paperless Trading

Article 12.6 Electronic Authentication and Electronic Signature

Section C: Creating a Conducive Environment for Electronic Commerce

Cyber Security

Article 127

Article 12.13

AI LICIE 12.1	Online Consumer Protection
Article 12.8	Online Personal Information Protection
Article 12.9	Unsolicited Commercial Electronic Messages
Article 12.10	Domestic Regulatory Frameworks
Article 12.11	Customs Duties
Article 12.12	Transparency

Online Consumer Protection

Section D: Promoting Cross Border Electronic Commerce

Article 12.14 Location of Computing Facilities

Article 12.15 Cross-Border Transfer of Information by

Electronic Means

Section E: Others Provisions

Article 12.16 Dialogue on Electronic Commerce

Article 12.17 Settlement of Disputes

Section A: General Provisions

Article 12.1 Definitions

- (a) Computing Facilities
- (b) Covered Person
- (c) Electronic Authentication
- (d) Unsolicited Commercial Electronic Messages

Article 12.2: Principles and Objectives

Principles

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် အောက်ပါအချက်များ၏ အရေးပါမှုအား အသိအမှတ်ပြု ကြရပါမည် -

- 💠 e-Commerce မှရရှိသော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် အခွင့်အလမ်းများ၊
- 💠 e-Commerce consumer များ၏ ယုံကြည်မှုကို ပိုမိုရရှိနိုင်မည့် frameworks များ၏ အရေးပါမှု၊
- e-Commerce အား အသုံးပြုမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို လွယ်ကူချောမွေ့ စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

Article 12.2 : Principles and Objectives

Objectives

- အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား e-Commerce ၏ အခန်းကဏ္ဍကို အားပေးမြှင့်တင်ရန် နှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း e-Commerce အသုံးပြုမှု ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာစေရန်၊
- e-Commerce အသုံးပြုမှုများအတွက် ယုံကြည်စိတ်ချရသည့် ဝန်းကျင်ကောင်း တစ်ခု ဖန်တီးတည်ဆောက်နိုင်ရေး အထောက်အကူပြုရန်၊
- အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား၌ e-Commerce ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုများ ပိုမိုတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်၊

Article 12.3 : Scope

- Shall apply to measures adopted or maintained by a Party that affect electronic commerce
- Shall not apply to government procurement
- Shall not apply to information held or processed by or on behalf of a Party, or measures related to such information, including measures related to its collection
- Article 12.14 and Article 12.15 shall not apply to aspects of a Party's measures that do not conform with an obligation in Chapter 8 or Chapter 10.

Article 12.4: Cooperation

Each Party shall, where appropriate, cooperate to:

- a) work together **to assist small and medium enterprises** to overcome obstacles in the use of electronic commerce;
- b) identify areas for targeted cooperation between the Parties which will help Parties implement or enhance their electronic commerce legal framework, such as research and training activities, capacity building, and the provision of technical assistance;
- c) share information, experiences, and best practices in addressing challenges related to the development and use of electronic commerce;

Article 12.4: Cooperation

Each Party shall, where appropriate, cooperate to:

- encourage business sectors to develop methods or practices that enhance accountability and consumer confidence to foster the use of electronic commerce;
- e) actively participate in regional and multilateral fora to promote the development of electronic commerce.

The Parties shall endeavour to undertake forms of cooperation that build on and do not duplicate existing cooperation initiatives pursued in international fora.

Section B: Trade Facilitation

Article 12.5: Paperless Trading

Each Party shall

- work towards implementing initiatives which provide for the use of paperless trading, taking into account the methods agreed by international organisations including the World Customs Organization
- endeavour to accept trade administration documents submitted electronically as the legal equivalent of the paper version of such trade administration documents; and
- endeavour to make trade administration documents available to the public in electronic form.

The Parties shall cooperate in international fora to enhance acceptance of electronic versions of trade administration documents.

Article 12.6: Electronic Authentication and Electronic Signature

- Except in circumstances otherwise provided for under its laws and regulations, a Party shall not deny the legal validity of a signature solely on the basis that the signature is in electronic form.
- * Taking into account international norms for electronic authentication, each Party shall:
 - permit participants in electronic transactions to determine appropriate electronic authentication technologies and implementation models for their electronic transactions

Article 12.6: Electronic Authentication and Electronic Signature

- not limit the recognition of electronic authentication technologies and implementation models for electronic transactions; and
- permit participants in electronic transactions to have the opportunity to prove that their electronic transactions comply with its laws and regulations with respect to electronic authentication.
- ❖ The Parties shall encourage the use of interoperable electronic authentication.

Section C: Creating a Conducive Environment for Electronic

Commerce

Article 12.7: Online Consumer Protection

- The Parties recognise the importance of adopting and maintaining transparent and effective consumer protection measures for electronic commerce as well as other measures conducive to the development of consumer confidence.
- Each Party shall adopt or maintain laws or regulations to provide protection for consumers using electronic commerce against fraudulent and misleading practices that cause harm or potential harm to such consumers.

Article 12.7: Online Consumer Protection

- The Parties recognise the importance of cooperation between their respective competent authorities in charge of consumer protection on activities related to electronic commerce in order to enhance consumer protection.
- ***** Each Party shall publish information on the consumer protection it provides to users of electronic commerce.

Article 12.8: Online Personal Information Protection

- ❖ Each Party shall adopt or maintain a legal framework which ensures the protection of personal information of the users of electronic commerce.
- In the development of its legal framework for the protection of personal information, each Party shall take into account international standards, principles, guidelines, and criteria of relevant international organisations or bodies.
- Each Party shall publish information on the personal information protection it provides to users of electronic commerce.
- The Parties shall cooperate, to the extent possible, for the protection of personal information transferred from a Party

Article 12.9: Unsolicited Commercial Electronic Messages

- **❖** Each Party shall adopt or maintain measures regarding unsolicited commercial electronic messages that:
 - (a) require suppliers of unsolicited commercial electronic messages to facilitate the ability of recipients to stop receiving such messages;
 - (b) require the consent, as specified according to its laws and regulations, of recipients to receive commercial electronic messages; or
 - (c) otherwise provide for the minimisation of unsolicited commercial electronic messages.

Article 12.9: Unsolicited Commercial Electronic Messages

❖ Each Party shall provide recourse against suppliers of unsolicited commercial electronic messages who do not comply with its measures implemented pursuant to paragraph 1.

The Parties shall endeavour to cooperate in appropriate cases of mutual concern regarding the regulation of unsolicited commercial electronic messages.

Article 12.10: Domestic Regulatory Framework

- ❖ Each Party shall adopt or maintain a legal framework governing electronic transactions, taking into account the UNCITRAL Model Law on Electronic Commerce 1996, the United Nations Convention on the Use of Electronic Communications in International Contracts done at New York on 23 November 2005, or other applicable international conventions and model laws relating to electronic commerce.
- Each Party shall endeavour to avoid any unnecessary regulatory burden on electronic transactions.

Article 12.11: Customs Duties

- **Solution** Each Party shall maintain its current practice of not imposing customs duties on electronic transmissions between the Parties.
- The practice referred to in paragraph 1 is in accordance with the WTO Ministerial Decision of 13 December 2017 in relation to the Work Programme on Electronic Commerce.
- ❖ Each Party may adjust its practice referred to in paragraph 1 with respect to any further outcomes in the WTO Ministerial Decisions on customs duties on electronic transmissions within the framework of the Work Programme on Electronic Commerce.

Article 12.11: Customs Duties

The Parties shall review this Article in light of any further WTO Ministerial Decisions in relation to the Work Programme on Electronic Commerce.

For greater certainty, paragraph 1 shall not preclude a Party from imposing taxes, fees, or other charges on electronic transmissions, provided that such taxes, fees, or charges are imposed in a manner consistent with this Agreement.

Article 12.12: Transparency

- ❖ Each Party shall publish as promptly as possible or, where that is not practicable, otherwise make publicly available, including on the internet where feasible, all relevant measures of general application pertaining to or affecting the operation of this Chapter.
- * Each Party shall respond as promptly as possible to a relevant request from another Party for specific information on any of its measures of general application pertaining to or affecting the operation of this Chapter.

Article 12.13: Cyber Security

The Parties recognise the importance of

- building the capabilities of their respective competent authorities responsible for computer security incident responses including through the exchange of best practices; and
- using existing collaboration mechanisms to cooperate or matters related to cyber security.

Section D: Promoting Cross Border Electronic Commerce

Article 12.14: Location of Computing Facilities

The Parties recognise that each Party may have its own measures regarding the use or location of computing facilities, including requirements that seek to ensure the security and confidentiality of communications.

No Party shall require a covered person to use or locate computing facilities in that Party's territory as a condition for conducting business in that Party's territory.

Article 12.15: Cross-border Transfer of Information by Electronic Means

- The Parties recognise that each Party may have its own regulatory requirements concerning the transfer of information by electronic means.
- ❖ A Party shall not prevent cross-border transfer of information by electronic means where such activity is for the conduct of the business of a covered person.

Section E: Others Provisions

Article 12.16: Dialogue on Electronic Commerce

The Parties recognise the value of dialogue, including with stakeholders where appropriate, in promoting the development and use of electronic commerce. In conducting such a dialogue, the Parties shall consider the following matters:

- cooperation in accordance with Article 12.4 (Cooperation)
- current and emerging issues, such as source code disclosure, location of computing facilities in financial services
- other matters relevant to the development and use of electronic commerce such as anti-competitive practices, online dispute resolution

Article 12.17: Settlement of Disputes

- ❖ In the event of any differences between Parties regarding the interpretation and application of this Chapter, the Parties concerned shall first engage in consultations in good faith and make every effort to reach a mutually satisfactory solution.
- No Party shall have recourse to dispute settlement under Chapter 19 (Dispute Settlement) for any matter arising under this Chapter. As part of any general review of this Agreement undertaken in accordance with Article 20.8 (General Review), the Parties shall review the application of Chapter 19 (Dispute Settlement) to this Chapter. Following the completion of the review, Chapter 19 (Dispute Settlement) shall apply to this Chapter between those Parties that have agreed to its application.

လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်ကတိကဝတ်များ

• ဤအခန်းအရ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် e-commerce ဖွံဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် အတွက် အကျိုးရှိစေသော environment တစ်ခုကို ဖန်တီးပေးနိုင်မည့်၊ e-commerce အသုံးပြုသူများ၏ personal information များနှင့် e-commerce consumers များအား အကာအကွယ်ပေးမည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များပါဝင်သော legal framework တစ်ခုကို ရေးဆွဲချမှတ်သွားရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်ကတိကဝတ်များ

ဤအခန်းတွင်ပါဝင်သော အောက်ဖေါ်ပြပါ အပိုဒ်များနှင့် သက်ဆိုင်သောပြဌာန်းချက်များအား Transition Arrangement ကာလ ကုန်ဆုံးချိန်တွင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရမည်။

Sr. No	Articles	TA period	Remark
1.	Paperless Trading	5 Years	
2.	Electronic Authentication and Electronic Signature	5 Years	
3.	Online Consumer Protection	5 Years	
4.	Online Personal Information Protection	5 Years	
5.	Unsolicited Commercial Electronic Messages	5 Years	
6.	Location of Computing Facilities	5 Years	လိုအပ်ပါကထပ်တိုး (၃)နှစ်အထိ ရရှိမည် ။
7.	Cross-Border Transfer of Information by Electronic Means	5 Years	(၃)နှစ်အထိ ရရှိမည် ။

မြန်မာနိုင်ငံမှရရှိမည့် အကျိုးကျေး**ဇူး**များ

- နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အရေးပါသော Digital Economy ကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်သွားနိုင်ရေး အထောက်အကူပြုခြင်း။
- အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ မျှဝေပေးမည့် အတွေ့အကြုံ၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အလေ့အကျင့်ကောင်းများ
 အား ရရှိမည့် အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ပေါ် ထွက်လာခြင်း။
- ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် စာရွက်အသုံးပြုခြင်းအား လျော့ချလာနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး အီလက် ထရောနစ်နည်းဖြင့် မှန်ကန်ကြောင်းထင်ရှားစေခြင်းနှင့် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း (Electronic Authentication and Electronic Signature) များကို ဥပဒေနှင့် အညီ ပိုမိုအသုံးပြုလာ နိုင်မည်ဖြစ်ခြင်း။
- e-Commerce လုပ်ငန်းစဉ်များအား ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်း ကောင်းများ ပေါ် ထွက်လာစေသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ Digital Economy ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အတွက် ဝန်းကျင်ကောင်းတစ်ခု ဖန်တီးလာနိုင်ခြင်း။

မြန်မာနိုင်ငံမှရရှိမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ

- Online အသုံးပြုသည့် စားသုံးသူများကို အကာအကွယ်ပေးခြင်းနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုများ
 အား လုံခြုံမှုရှိစေခြင်း၊
- e-Commerce အသုံးပြုသူများ၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များအားလုံခြုံစွာ ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ အမြတ်အစွန်းရရှိမှုနှင့် တရားဝင်ထုတ်ပြန်ထားသည့် ဥပဒေ၊ မူဝါဒများ
 အကြား မျှတစွာ ထိန်းကျောင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ခြင်း။
- e-Commerce နှင့်သက်ဆိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များအား ပွင့်လင်း မြင်သာစေခြင်း၊
- 💠 Cyber Security လုပ်ငန်းများအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း၊
- Electronic နည်းလမ်းများဖြင့် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတားအဆီးများအား ကျော်လွှားနိုင်ခြင်း။
- မြန်မာနိုင်ငံ၌ e-Commerce အသုံးပြုမှုကို အားပေးမြှင့်တင်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ SME များသည် Global Value Chains တွင် ပိုမိုပါဝင်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်ခြင်း။

စိန်ခေါ် မှုများ

• မြန်မာနိုင်ငံသည် RCEP Agreement ၏ ဤ Chapter ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအား အခြားနိုင်ငံများနည်းတူ လိုက်ပါဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အကူးအပြောင်း ကာလ (Transition Arrangement-TA) ၅ နှစ်အား တောင်းခံရယူခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ထိုကာလအတွင်း e-Commerce နှင့် သက်ဆိုင်သော ဥပဒေ၊ မူဝါဒ၊ စည်းမျဉ်း များအား ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းသွားရန် လိုအပ်ခြင်း။

ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ

💠 မြန်မာနိုင်ငံ၏ E-Commerce Law အား ပြုစုရေးဆွဲရာတွင် အထောက်အကူ ပြုရန်အတွက် စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပို့ဆောင်ရေး နှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် အခြားဆက်စပ်ဌာနများ ပူးပေါင်းပါဝင်သော "e-Commerce Law (မူကြမ်း) ရေးဆွဲရေးကော်မတီ" အား (၄.၁၂.၂၀၂၀) ရက် နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ e-Commerce Law အား ပြဋ္ဌာန်းသွားနိုင်ရေး ဆက်လက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

